

APCIETINĀŠANA JERUZĀLEMĒ

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Apd 21, Rm 2:28, 29, Gal 5:6, Apd 22, Apd 23:1–30, Mt 22:23–32.

ATMIŅAS PANTS:

“Nākamajā naktī Kungs nostājās viņam līdzās un sacīja: ‘Esi drošs! Kā tu par mani liecināji Jeruzālemē, tā tev būs jāliecina arī Romā.’” (Apd 23:11)

Drīz pēc Pāvila pirmā misijas ceļojuma kļuva skaidrs, ka draudzē bija fundamentālas nesaskaņas jautājumā, kā pagāni jāuzņem ticībā (Apd 15:1–5). Varbūt jūtot konflikta pieaugumu, Pāvils bija iecerējis plānu, lai veicinātu draudzes vienotību. Tā kā koncilā viņam lūdza atcerēties par trūcīgajiem (Gal 2:10), viņš nolēma uzaicināt pagānu draudzes sagādāt finansiālu palīdzību brāļiem Jūdejā, “līdzekļu vākšanu svētajiem” (1kor 16:1), varbūt cerot, ka tas var palīdzēt uzcelt tiltu starp abām grupām.

Tas varētu izskaidrot viņa apņēmību doties uz Jeruzālemi trešā ceļojuma beigās, par spīti riskam. No vienas puses, viņam bija patiesa mīlestība pret tautiešiem jūdiem (Rm 9:1–5). No otras puses, viņš ilgojās pēc vienotas draudzes (Gal 3:28, 5:6). Tā kā jūdi un pagāni varēja vienādi tikt glābti ticībā, nevis ar likuma darbiem (Rm 3:28–30), jebkura sociāla atsvešināšanās starp viņiem, kas balstīta uz likuma ceremonijalajām prasībām, bija pretēja evaņģēlija iekļaujošajai būtībai (Ef 2:11–22).

Sekosim Pāvilam, izejot šajā viņa dzīves un misijas jaunajā fāzē.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 15. septembrī.

Satiekoties ar Jeruzālemes vadītājiem

Kad Pāvils ieradās Jeruzālemē, viņu sirsnīgi uzņēma ticīgie, kas bija kopā ar Mnāsonu, pie kā viņš apmetās (Apd 21:16, 17).

Apd 21:18–22 Jēkabs un Jeruzālemes vecaji izteica savas bažas par Pāvila reputāciju vietējo jūdu ticīgo vidū, kas dedzīgi aizstāvēja Mozus likumu. Viņi bija informēti, ka viņš mācīja jūdu atgrieztos, kas dzīvoja citās zemēs, atmetst Mozu, sakot viņiem, ka “viņiem nav jāapgraiza savi bērni, nedz jādzīvo pēc tēvu paradumiem” (Apd 21:21).

Tā, protams, nebija īsti patiesība. Tas, ko Pāvils mācīja, bija, ka glābšanas ziņā apgraizīšana vai neapgraizīšana neko nenožīmē, jo gan jūdi, gan pagāni vienādi tiek glābti ticībā Jēzum (Rm 2:28, 29, Gal 5:6, Kol 3:11). Tas nav tas pats, kas tiešā veidā mudināt jūdus pārkāpt likumu un tā prasības. Paklausība, protams, nav sinonīms burta kalpībai, lai gan šos jēdzienus ir viegli sajaukt.

Izlasi Apd 21:23–26. Kā Pāvilam vajadzēja parādīt, ka viņš vēl joprojām ir uzticīgs jūds? _____

Pāvilam bija dots padoms būt politiski korektam. Viņam vajadzēja parādīt par viņu izplatīto baumu nepatiesību, izdarot kaut ko ļoti atbilstošu jūdam: sponsorēt dažu jūdu ticīgo nazīrieša solījumu. Šis solījums bija īpašas dievbijības parādīšana, ar kuras palīdzību jūdi ziedoja sevi Dievam.

Diemžēl Pāvils padevās. Varoņiem, tai skaitā Bībeles, ir savi trūkumi, kā mēs varam redzēt Ābrahāma, Mozus, Pētera un vairāku citu dzīvē. Var jau apgalvot, ka Pāvils vienkārši sekoja principam būt jūdam kā jūds (1kor 9:19–23) vai ka viņš pats bija nesen devis šādu solījumu (Apd 18:18), lai gan precīza šī solījuma būtība nav skaidra. Tomēr šoreiz tas bija kompromiss, kā to norādīja viņa apstiprinājums legālistiskajiem motīviem, kas slēpās aiz ieteikuma. Šis attieksmes sekas bija tieši tādas, kurām apustulis enerģiski centās pretoties: ka ir divi evaņģēliji – viens pagāniem (glābšana ticībā) un viens jūdiem (glābšana ar darbiem). “Viņš [Pāvils] nebija Dieva pilnvarots piekāpties tik daudz, cik viņi prasīja.” (Elena Vaita “Apustuļu darbi” 405. lpp.)

Kā mēs varam būt uzmanīgi savos mēģinājumos būt piederīgi, lai neizdarītu līdzīgu kļūdu? _____

Dumpis templī

Pieņemot draudzes vadītāju ierosinājumu, Pāvilam bija jāveic septiņu dienu šķīstīšanās rituāls, lai varētu piedalīties vīru zvēresta došanā (4Moz 19:11–13). Jūdu tradīcija noteica, ka ikviens cilvēks, kas nāk no pagānu zemes, ir nešķīsts un nedrīkst ieiet templī. Tāpēc Pāvilam bija jāšķīsta sevi, pirms viņš devās pie priesteriem, lai paziņotu par šķīstīšanas dienu piepildījumu (Apd 21:26).

Izlasi Apd 21:27–36. Kas notika ar Pāvilu septiņu šķīstīšanās dienu perioda beigās? _____

Dumpis, ko izraisīja tie, kas bija sakūdījuši pūli pret Pāvilu, turpinājās, apvainojot viņu jūdu reliģijas svēto simbolu, īpaši tempļa, apgānīšanā. Tā kā viens no Pāvila ceļabiedriem bija pagānu ticīgais no Efesas vārdā Trofims (Apd 21:29), viņi domāja, ka apustulis ir ievēdis viņu tempļa iekšējā pagalmā, kur drīkstēja ieiet tikai jūdi. Ja apsūdzība būtu pamatota, Pāvils būtu vainīgs visnopietnākajā pārkāpumā. Pie sienas, kas atdalīja ārējo un iekšējo pagalmu, bija zīmes grieķu un latīņu valodās, kas brīdināja pagānu apmeklētājus tālāk neiet, citādi viņi būs personīgi atbildīgi par savu nāvi.

“Neapgraizīta cilvēka ieiešana svētās celtnes iekšējos pagalmos pēc jūdu likumiem bija noziegums, kas sodāms ar nāvi. Pāvils pilsētā bija redzēts kopā ar efesieti Trofimu, un tie iedomājās, ka viņš to ievēdis templī, kaut gan viņš to nebija darījis, un, tā kā viņš pats bija jūds, tad viņa ieiešana templī nebija nekāds bauslības pārkāpums. Tomēr, lai gan apsūdzība bija pilnīgi nepareiza, tā pamodināja tautā izplatītos aizspriedumus. Saucienam izskanot tempļa pagalmos, tur sapulcējušos ļaužu pulkus pārņēma mežonīgs uzbudinājums.” (Elena Vaita “Apustuļu darbi” 407. lpp.)

Kad ziņas par dumpi aizsniedza romiešu cietoksni, romiešu tribūns Klaudijs Lisijs (Apd 21:31, 32, 23:26) ieradās notikuma vietā un izglāba Pāvilu, pirms pūlis bija viņu nogalinājis.

Tā kā Pāvils bija uzbrukumu mērķis, viņš tika arestēts un saistīts ķēdēs, kamēr tribūns centās noskaidrot, kas bija noticis. Tā kā pūlis histēriski kļiedza, viņš pavēlēja apustuļi aizvest uz cietoksni.

Šo dumpi iesāka baumas, kas bija nepatiesas. Kāpēc mums ir jābūt uzmanīgiem ar dažādām baumām, kurās mēs klausāmies vai -- vēl ļaunāk -- kuras izplatām? _____

Pūļa priekšā

Apd 21:37–40 stāsta, kas notika pēc tam. Tā kā Pāvils tika aizvests uz Romas cietoksni uz nopratināšanu, viņš lūdza tribūnam atļauju uzrunāt tautu, kas vēl joprojām neprātīgi pieprasīja viņa nāvi.

Tā kā viņš uzrunāja tribūnu grieķu valodā, viņš domāja, ka Pāvils varbūt ir kāds jūds no Ēģiptes, kas pirms trim gadiem bija uzsācis Jeruzālemē sacelšanos pret romiešu okupāciju. Tomēr romiešu spēki bija apspieduši sacelšanos, daudzi viņa sekotāji tika vai nu nogalināti vai arestēti, bet ēģiptietis pats bija aizbēdzis.

Pasakot, ka viņš ir no Tarsas, nevis no Ēģiptes, Pāvils ieguva atļauju runāt. Savā runā viņš nepiedāvāja sīkus paskaidrojumus apsūdzībām, kas pret viņu tika celtas (Apd 21:28), bet izstāstīja viņiem savu atgriešanās stāstu, izceļot savu nodošanos jūdaismam tik lielā mērā, ka pat bija vajājis tos, kas ticēja Jēzum. Saņēmis daudzas atklāsmes no Kunga, viņam nebija citas iespējas, kā tām sekot. Tas izskaidroja to, ka viņa dzīve pilnībā apgriezās otrādi un viņš sāka sludināt pagāniem. Tā vietā, lai ieltu teoloģiskās diskusijās, Pāvils izstāstīja viņiem savu pieredzi un kāpēc viņš rīkojas tieši tā.

Izlasi Apd 22:22–29. Kā pūlis reaģēja uz Pāvila apgalvojumu, ka viņš ir pagānu apustulis?

Lēmums ļaut Pāvilam runāt nebeidzās labi. Pieminot savu nodošanos pagāniem, Pāvils, šķiet, apstiprināja pret viņu celtās apsūdzības (Apd 21:28), un pūlis atkal tika sadusmots.

Romiešu tribunāls nesaprata visu, ko Pāvils teica, tāpēc viņš nolēma viņu pratināt ar pāršanu. Tomēr, lai gan Pāvils bija pilnasinīgs jūds (Fil 3:5), viņš bija arī Romas pilsonis, un, kad viņš to pieminēja, tribūnam bija jāatkāpjas. Kā Romas pilsonis Pāvils nevarēja būt pakļauts šāda veida mocībām.

Izlasi Pāvila runu (Apd 22:1–21). Kādus pierādījumus tu redzi, ka Pāvils, aizstāvot sevi, vienlaikus sludināja jūdiem? Kāpēc viņš stāstīja savu atgriešanās stāstu? Kāpēc atgriešanās stāstiem ir tik liels spēks? _____

Sinedrija priekšā

Kad Romas tribunāls saprata, ka Pāvils nav drauds impērijai, tas ir, ka strīds bija saistīts ar jūdu iekšējiem jautājumiem, viņš lūdza sinedriju pārņemt lietu (Apd 22:30, 23:29).

Izlasi Apd 23:1–5. Kā Pāvils iesāka savu aizstāvēšanās runu sinedrija priekšā? _____

Pāvila ievadvārdi tika uzņemti ar sitienu pa muti – iespējams, tāpēc, ka atsaukšanās uz Dievu no cietumnieka puses izklausījās kā zaimošana. Viņa impulsīvā reakcija ļauj mums nedaudz nojaust, kāds bija viņa temperaments. Nosaucot augsto priesteri par “balsinātu sienu” (Apd 23:3), viņa vārdi atgādināja Jēzus izteikto nosodījumu farizeju liekulībai Mt 23:27. Tomēr, tā kā Pāvils īsti nezināja, ka viņš uzrunā augsto priesteri, pilnībā netiek izslēgta iespēja, ka viņam bija slikta redze.

Izlasi Apd 23:6–10. Kā Pāvils centās atjautīgi pārtraukt procedūru? _____

Sinedrijs sastāvēja gan no saduķējiem, gan farizejiem, kam bija pretēji uzskati daudzos jautājumos, no kuriem viens bija mācība. Saduķēji, kuru Rakstu kanons ietvēra tikai pirmās piecas Mozus grāmatas, piemēram, neticēja mirušo augšāmcelšanai (Mt 22:23–32).

Pāvila apgalvojums (Apd 23:6) tomēr bija vairāk nekā tikai gudra taktika, kā novērst sinedrija uzmanību. Tā kā viņa satikšanās ar augšāmcelto Jēzu uz Damaskas ceļa bija viņa atgriešanās stāsta un apustuliskās kalpošanas pamats, ticība augšāmcelšanai bija patiesais iemesls, kāpēc viņš tika tiesāts (Apd 24:20, 21, 26:6–8). Nekas cits nevarēja izskaidrot, kā viņš varēja no savas iepriekšējās dedzības kļūt par to, kas viņš tagad bija. Ja Jēzus nav augšāmcēlies no mirušajiem, tad viņa kalpošana ir bezjēdzīga, un arī viņš to zināja (1kor 15:14–17).

Tajā naktī, kad Pāvils bija cietoksnī, Kungs viņam atklājās ar savu iedrošinājumu: “Esi drošs! Kā tu par mani liecināji Jeruzālemē, tā tev būs jāliecina arī Romā” (Apd 23:11). Ņemot vērā apstākļus, Pāvilam šāds apsolījums noteikti bija īpaši nozīmīgs. Viņa sen lolotā vēlme sludināt Romā (Apd 19:21, Rm 1:13–15, 15:22–29) tomēr neies garām.

Pārvietošana uz Cēzareju

Neapmierināti ar faktu, ka viņi vēl nebija atbrīvojušies no Pāvila ar likumīgiem līdzekļiem, grupa nolēma izstrādāt plānu, ar kura palīdzību viņi slepus paši viņam uzbruks un nogalinās.

Izlasi Apd 23:12–17. Kāds bija viņu plāns un kā tas tika izjaukts? Ko tas mums māca par to, cik dedzīgi cilvēki var būt par kaut ko, kas ir nepareizs? _____

Tas, ka vairāk nekā četrdesmit jūdu savvērējās kopā pret Pāvilu un saistīja sevi ar zvērestu, parāda, cik lielu naidu apustulis bija izraisījis Jeruzālemē. Lūka nenosauc, kas šie vīri bija, bet viņi bija ekstrēmisti, kas bija gatavi darīt jebko, lai tikai pasargātu jūdu ticību no tai naidīgiem nodevējiem un ienaidniekiem. Šāds reliģiskā fanātisma līmenis kopā ar revolucionāru un nacionālistisku dedzību pirmā gadsimta Jūdejā un tās apkārtnē nebija nekas neparasts.

Kaut kādā veidā tomēr ziņa par savvērestību bija aizsniegusi Pāvila māšas dēla ausis. Žēl, ka mēs gandrīz neko nezīnām par Pāvila ģimeni, bet acimredzot viņš un viņa māsa bija uzauguši Jeruzālemē (Apd 22:3), kur viņa bija apprecējusies un viņai bija piedzimis vismaz viens dēls. Jebkurā gadījumā Pāvila māšas dēls (pamazināmā forma “neaniskos” (Apd 23:18–22) un fakts, ka viņš tika vests pie rokas (Apd 23:19), norāda, ka viņš vēl bija pusaudzis) varēja viņu apmeklēt cietoksnī un pastāstīt par savvērestību.

Izlasi Apd 23:26–30. Kādu vēsti tribūns Lisijs sūtīja pārvaldniekam Fēliksam par Pāvilu? _____

Vēstule Fēliksam bija godīgs ziņojums par situāciju. Pie tam tā parāda, ka Pāvils bija guvis labvēlību, pateicoties Romas pilsonībai. Romas likums pilnībā aizsargāja tās pilsoņus, kam bija tiesības, piemēram, uz likumīgu tiesu, kurā viņi varēja stāties tiesas priekšā un sevi aizstāvēt (Apd 25:16), un tiesības izteikt lūgumu imperatoram gadījumā, ja tika negodīgi notiesāti (Apd 25:10, 11).

Neskatoties uz Fēliksa reputāciju, viņš izturējās pret Pāvilu likumā paredzētajā kārtībā. Pēc iztaujāšanas viņš pavēlēja turēt viņu apsardzē, līdz ierodas viņa apsūdzētāji.

Padomā par Dieva aizgādību Pāvila dzīvē! Cik bieži tu esi pazemīgi atzinis Dieva aizgādību savā dzīvē, neskatoties uz pārbaudījumiem un ciešanām, kas bijis jāpiedzīvo? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

“Šajā gadījumā Pāvils ar saviem biedriem oficiāli pasniedza darba vadītājiem Jeruzālemē tās dāvanas, ko pagānu draudzes sūtīja trūcīgo atbalstīšanai jūdu vidū. [...] Šie labprātīgie ziedojumi uzskatāmi liecināja, ka atgrieztie pagāni izprot un atbalsta Dieva darba organizāciju visā pasaulē, un vadītājiem tos vajadzēja pieņemt ar pateicības pilnu atzinību; tomēr Pāvils un viņa pavadoņi redzēja, ka pat starp tiem, kuru priekšā tie tagad stāvēja, bija daži, kas nespēja novērtēt brāļu mīlestības garu, kas bija pamudinājis dot tādas dāvanas.” (Elena Vaita “Apustuļu darbi” 399., 400. lpp.)

“Ja draudzes vadītāji būtu pilnībā uzvarējuši pret Pāvilu pamodušās rūgtās jūtas un pieņēmuši viņu kā Dieva īpaši aicinātu evaņģēlija vēstnesi pagāniem, tad Kungs to viņu labā būtu saudzējis un pasargājis. Tas nebija Dieva prāts, lai Pāvila darbs tik drīz izbeigtos, bet Viņš nedarīja nekādu brīnumu, lai sarautu apstākļu ķēdi, kas bija izveidojusies, pateicoties Jeruzālemes draudzes vadītāju ieturētajam virzienam. Tāds gars arī tagad noved pie līdzīgiem rezultātiem. Nevērtējot un nepieņemot dievišķās žēlastības bagātību, draudze ir zaudējusi daudz svētību. Cik bieži Kungs būtu paildzinājis dažu uzticīgu kalpu darbu, ja tas tiktu vērtēts! Bet, ja draudze atļauj dvēseļu ienaidniekam sabojāt tās izpratni, tā ka tās locekļi nepareizi attēlo un iztulko Kristus kalpa vārdus un darbus, un ja tie paši atļaujas nostāties viņa ceļā un ir par šķērslī tā lietderībai, tad Kungs reizēm savas nodomātās svētības atņem. [...] Kad rokas ir sakrustotas uz nedzīvajām krūtīm, kad brīdinošā un iedrošinošā balss jau apklususi, tad šie stūrgalvīgie var arī uzmosties, lai sāktu saskatīt un vērtēt svētības, kuras no tiem saņēmuši. Viņu nāve var pabeigt darbu, ko dzīvē nebija iespējams veikt.” (417., 418. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Dodoties uz Jeruzālemi, neskatoties uz to, ka viņš zināja par naidīgo uzņemšanu, Pāvils draudzes intereses lika augstāk par savām personīgajām interesēm. Cik lielā mērā mums vajadzētu sekot viņa paraugam?

2. Ko mēs varam mācīties no Pāvila kompromisa Jeruzālemē? Kā mēs varam būt politiski korekti, neatstājot principus, pēc kuriem dzīvojam? Vai varam?

3. Draudzes vienotība vienmēr ir bijusi svarīga. Kā mēs varam mācīties strādāt kopā vienoti, pat ja mums ir atšķirīgi uzskati?